

Előfizetési díj:

Negyedévre . . . 1 frt.
Félévre . . . . . 2 frt.
Egész évre . . . 4 frt.

Egyes szám 20 kr.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

SZERKESZTIK

PORZSOLT JENŐ   PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonként kétszer.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal:

Budapest, IV. kerület.
Belváros, Borz-utca
9. szám II. em.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Bérmentetlen leveleket
nem fogadunk el.

Az „Achilles“ Velociped- és Csónak-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet“, a „Balaton-Egylet“, a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet“, a „Budapesti Kerékpár-Egylet“, a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet“, a „Budapesti Torna-Egylet“, a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre“, a „Budapesti Sport-Club“, a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet“, a „Debreczeni Torna-Egylet“, az „Egyetemi Athletikai Club“, „Első Magyar Vívó-Egylet“, az „Érsekújvári Vívó- és Torna-Egyesület“, a „Fertői Csónakázó-Társaság“, a „Győri Csónakázó-Egyesület“, a „Kassai Korcsolyázó-Egylet“, a „Kolozsvári Athletikai Club“, a „Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet“, a „Fővárosi Vívó-Club“, a „Körmendi Athletikai Club“, a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet“, a „Magyar-Ovári Torna- és Vívó-Egylet“, a „Magyar Velociped-Club“, a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Lévai Torna- és Vívó-Egylet“, a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet“, a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet“, a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Nagy-Kanizsai Torna-Egylet“, a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet“, a „Nemzeti Hajós-Egylet“, a „Neptun Budapesti Evező-Egylet“, az „Ó-Buda Torna-Egylet“, a „Pannónia Csónak-Egylet“, a „Pécsi Athletikai Club“, a „Pozsonyi Hajós-Egylet“, a „Pozsonyi Torna-Egylet“, a „Privigyei Korcsolyázó-Egylet“, a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet“, a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet“, a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club“, a „Soproni Korcsolyázó-Egylet“, a „Szabadkai Torna-Egylet“, a „Szarnasi Korcsolyázó-Kör“, a „Szegedi Csónakázó-Egylet“, a „Szegedi Korcsolyázó-Egylet“, a „Szegedi Torna-egylet“, a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet“, a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet“, a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet“ s az „Újvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület“

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

A „Herkules“ előfizetési ára:

egy negyed évre . . . 1 frt.
fél évre . . . . . 2 „
egész évre . . . . . 4 „

Az előfizetési pénz a „Herkules“ szerkesztőségéhez (Borz-utca 9. sz.) küldendő.

Az orsz. tornaszövetség és a kolozsvári atletikai club.

Kolozsvár, febr. 1.

Mernék fogadni, ha valami megcsökönösödött tornász e közlemény czimére pillant, felkiált magában: hogy illik az össze? . . . Bizony azt én sem tudom. Hogy e két cím most össze került, annak oka nem én vagyok. A dolog különben így áll: Az orsz. tornaszövetség könyomatú felhívást küldött az atletikai clubokhoz, melyben négy tömött oldalon magyarázza a tornázásnak egyéb testgyakorlatok között egyedül üdvözítő voltát. Furcsa, kicsinylő hangon nyilatkozik az athleta versenyekről s mindenik clubot és így a kolozsvárit is „különösen“ felhívja arra, hogy az orsz. szövetségbe lépjen s torna egyletként működjen tovább. A kol. atletikai club választmánya elé január 16-án került ez az átirat. A választmány az ügy tanulmányozása és konkrét indítvány tétele végett kiadta azt dr. Baintner Hugó a club II. alelnöke és dr. Rózsahegyi Aladár egyetemi tanár vál. tagból álló bizottságnak. S miután a választmányban az orsz. tornaszövetség eddigi működéséről senki sem tudott valamit fel- említeni, kimondta a választmány, hogy a szövetséggel egyleti nyomtatott kiadványok kölcsönös megküldésével érintkezésbe kíván lenni.

Most midőn e tudósítást leirom, megelevenül előttem az a mozgalom mely az orsz. tornaszövetség megalakulásával járt. Mily kicsinylőleg és itt-ott gúnynyal nyilatkozott egyik-másik kiválóbb tornász az atletikáról és az atletikát üzőkről. Hogy igyekeztek az utat is elzárni az atletikai clubok elől, amely az orsz. tornaszövetségbe való belépéshez vezetett. Ha kezembem lenne most a „Tornaügy“ azon évi folyama, érdekes dolgokat tudnék belőle idézni. Még mielőtt megkérdezték volna az atletikai clubokat, kijelentették a tornászokat vezető férfiai, hogy nem hiszik, hogy az atletikai clubok a szövetségbe be akarnának lépni, mely hasznukat különben sem látná. Mondtak még egyéb dolgokat is, melyek teljesen elegendők voltak arra, hogy az atletikai clubok tagjait a mozgalomba való beleegyezéstől, mely pedig az ügynek kárára semmi esetre sem vált volna, vissza tartsák.

Ily előzmények után mi az atletikai clubokban néma szemléllői voltunk a mozgalomnak. Elnéztük, elhallgattuk, hogy csinálnak alapszabályokat, melyben figyelnek mindenre a mi „külföldön“ történik, de nem törődnek semmit azzal a mi nálunk történt és történni kellene, nem tartják szükségesnek kifejezésre juttatni, hogy a testgyakorlatok nemzeti irányban, — felkarolva a multak traditióit — s a magyar vér sajátságainak megfelelő alakban szerveztessenek s fejlesztessenek. Pedig a magyar testgyakorlat ügynek egészséges fejlődését e nélkül még képzelni sem lehet. Sokat, nagyon sokat nyert volna a testgyakorlatok ügye, ha nincs elfogultság s nem vágják el az útját az alakuláskor az atletikai clubok közreműködéseinek. Nekünk atletikai club tagoknak, az erőszakos mellő-

zés daczára jól esett, hogy alakul egy ily tekintélyes egyesület. És bármilyen formában csinálnak is alapszabályokat, gondoltuk, magyar emberek, magyar szellemben fogják a dolgokat vezetni. A szabály utóvégre irott malaszt, mely soha sem azért alkottatik, hogy az ügybuzgalmat lankaszsa, hogy ne engedje azt, hogy a hivatását — a szabály betűiben körülírt fogalomnál — mélyebben átérző testület többet és jobbat is ne tehesen. Szóval mi, az igazat megvallva az ügy iránti lelkesedést, tevékenységet vártunk a szövetségtől, melynek minden mód rendelkezésére állt arra nézve, hogy a testgyakorlatok ügyét lépésről-lépésre előbbre vigye. E helyett azonban a lefolyt közel három év alatt mit láttunk. Semmit. Épenséggel semmit. Mert valaminek csak nem nevezhetjük ezt a hozzánk juttatott 4 oldalra terjedő átiratot, mely három évi működésnek egyetlen tanu jele előttünk.

Vajjon clubunk a felhívásra belép-e az országos tornaszövetségbe? Ha emlékezném, egy kiváló tornász szavait idézném szósz szerint feleletül a „T. Ü.”-ből. Nem hiszem, hogy clubunk és egyáltalában az atletikai clubok belépni kívánnának. Semmi hasznát sem látják a clubok a szövetségnek. Majd akkor ha a szövetség átérzi hivatásának fontosságát, ha meggyőződik, hogy nem annyira a külföldi mintákhoz kell ragaszkodni, hanem inkább nemzeti alapon, sajátágaiknak megfelelő testgyakorlatot kell lassan-lassan berendezni, igen is, akkor a lelkesedés egész hevével fognak az atletikai clubok is csatlakozni a szövetség zászlója alá és együttes működés útján megválogatott és kismíftott anyagból fogják azt a maradandó épületet megalkotni, melynek homlokára „Magyar testgyakorlat” szép czime lesz írva s mely erős, szilárd, záradok viharaival daczó épület lesz.

A tornaszövetség arra kér bennünket, hogy ha belépünk, jelentsük ki, hogy tornaegyletként működünk tovább.

Megáll a tollunk a csudálkozás miatt. Hát az orsz. tornaszövetség külföldi szaklapokon kívül semmit sem kísér figyelemmel? még a hazai testgyakorlatok általános hivatalos lapját a „Herkules” sem? Hiszen ebben sokszor el volt mondva, hogy a K. A. C. hetenkint két napot szentel alakulása óta a tornázasnak, minden évben a hidegebb évszakban két házi viadalt rendez, melyeknek eddigi főtárgyai a tornázas köréből vett gyakorlatok voltak. Az igaz, hogy a „Herkules”-ben az O. T. Sz. működéséről semmit sem láttunk. Már pedig ha a 3 év alatt valamit cselekedett, annak valahol nyomának kell lenni. Se pontnál majdnem a lélegzetünk eláll arra a gondolatra: vajjon e nyomokat is nem kell-e valami bécsi, lépcsei, vagy pláne drezdai „Turnzeitungban” keresnünk?

Mi, az igaz, nem értünk annyit, a tornázasnak azon magasabb elméletéhez, mivel nálunk a tornázasat intéző férfiak mélységes külföldi tanulmányok után dicselkedhetnek.

És talán épen ezért nem is veszekszünk annyit. Sőt egyáltalában nem veszekszünk. Dolgozunk e he-

lyett. Kezet fogunk más egylettel is, mint például a maros-vásárhelyi torna-egylettel tettük. Rendeztünk együtt versenyeket. Ne higyjék, hogy a tornázas fehér köntösét összeroncolták az atleták kemény, erős fogásai. Nincs az nálunk kikeményítve, hogy azt érinteni se lehessen. Szépen megfért együtt a két egylet egy küzdterén, egy teremben. És a testgyakorlatok ügyét egy piczike vonallal az egyesített erők előbbre tolták. Vajjon nem veti-e egyházi átok alá e kihágásért az O. T. Sz. a M. T. E.-tet?

Bármint alakuljanak a viszonyok, nem képzelek életképes atletikai clubot a hazában, mely ha kijelenti is a belépését az orsz. tornaszövetségbe, megtegye egyuttal azt a szüzeségi fogadalmat, hogy ezen túl torna-egyletként fog tovább működni.

Mi elmondanók a véleményünket, arra nézve, hogy mily irányban kellene, hogy működjék az O. T. Sz., a testgyakorlatok ügyének előbbre vitele érdekében; azonban meg vagyunk győződve a tapasztalatok után arról, hogy igénytelen nézeteink figyelembe sem vétetnek. Legyen szabad kifejezésre juttatjunk azt a sejtelmet, a miben csalódnai aligha fogunk. Az O. T. Sz. egy olyan épület, melynek alapépítményét az építő szakemberek hibásan rakták le. Az épület e miatt nem lesz tartós életű. Össze fog omolni. És pedig hamarabb fog össze omolni, az atletikai cluboknak torna-egyletként való működésénél. Romjaiból fog azután kiemelkedni az erős szilárd épület, a magyar testgyakorlatok maradandó épülete.

Kuszkó István.

Testgyakorló egyesületeink ismertetése.

I.

A Soproni korcsolyázó-egylet.

Ezen egyike a legrégebb korcsolyázó egyesületeknek hazánkban. 1872. évi október havában tartotta alakuló közgyűlését, elnökül akkor dr. Kania József h. ügyvéd, alelnökül gróf Széchenyi László választatott meg. Az első ízben megválasztott elnöke, jelenleg is az egylet élén áll, alelnökül pedig 1876. évben Spiesz Antal törvényszéki bíró választatott meg.

Az egylet mindig szem előtt tartotta az alapszabályok 1. §-ban körülírt célt, hogy a test és szellemedző korcsolyázást emelje és előmozdítsa. Tagjainak száma a lefolyt 15 évben 300—400 között ingadozott. Vagyona jelenleg 2000 frt. Céljainak sikeres keresztülvitele céljából korcsolya-versenyeket, villanyos világítás mellett jelmezes estélyeket, úgy kirándulásokat rendezett a fertő tavához, a hol jégvitorlás hajó is rendelkezésére állott.

Jégpályául eddig az uszoda-részvénytársulattól bérelt tavat használta, de az 1887. évi december 18-án tartott közgyűlésnek határozata folytán egy holdnyi területet vásárolt, melyet jégpályául átalakítani és ott a kor kívánalmainak megfelelő jégcsarnokot fog felállítani.

Az előadottakból kitetszik, hogy ezen egyesület virágzik, hogy teljes erejéből odaműködik, hogy a korcsolyázó sportot terjeszse és megkedveltesse; a városban általános elismerésben részesül, és tagjai sorában a város legtekintélyesebb egyéniségei szerepelnek.

II.

A pécsi atletikai club.

A pécsi atletikai club, mely egy évi fennállása óta csöndben ugyan de erőteljesen fejlődik és gyarapodik, mindent elkövet, hogy a tagokban a sport, a test-edző szórakozások iránt hajlamot és kedvet felébressze. A múlt év november havában sikerült megnyerni 3 havi tanfolyam nyitására Szigeti Benedek Gyula szabadkai vívó mestert, a ki 1887. nov. 15-én csakugyan meg is érkezett és azon idő óta lankadatlan erélylyel és kitünő szakavatottsággal oktatja tanítványait a kardvívásban. Letelvén a 3 hó még további egy óra marasztalta őt a club, mert Benedeknek itteni működése ezen rövid idő alatt is igen productiv vala.

Tanítványainak száma, a kik a tanfolyamra külön beiratkoztak 40–45 közt váltakozik, kikkel a mester az első 3 hónapon át hetenkint 4 órában, az utolsó hónapon át pedig naponkint egy órában igyekszik elsajátíttatani gyönyörű művészetét. Az itt állomásozó 10-ik huszárezred tisztikara és önkénytesei, kik a mestert már régebben is ismerték sőt jó részben tanítványai is voltak, jöttének hírére, beléptek az atletikai clubba, hogy az ő vívási tanításában részesülhessenek.

Benedek Gyula egy egészen új rendszert teremtett a vívásban, melyet ő joggal nevezhet saját iskolájának tanítási modora olyan, hogy a tanítványokban okvetlenül kifejlődik a vetélkedés iránti hajlam. Szigeti Benedek Gyula itt tartózkodása alatt mindnyájunk elismerését és rokonszenvét nyerte meg és őszintén sajnáljuk, midőn őt el kell bocsátanunk körünkből, ha az általa meghosszabbított határidő lejár; egyben pedig azon hittel, hogy Pécsen ő is kellemesen érezte magát, azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a jövő télről újból megnyerhetjük őt.

Liszkay Bálint,
a club alelnöke.

Sportkönyvtár berendezésére vállalkozik a kiadóhivatal.

Athléta-versenyek Bécsben!

Midőn hazánkban az Athletika 15 évi fennállás után ismét hanyatlásnak indul, a szomszéd osztrák fővárosban csak most kezd föléledni. Ez is oly saját-szerű jelenség, mint az úszás sportja; nálunk előbb virágzott és jelenleg Bécs már túlszárnyalt minket. Ép úgy vagyunk az evezéssel! Ez ugyan szomorú jelenség, de könnyen elfeledhetővé tehetnők azáltal, ha megmutatjuk a bécsieknek, hogy régen voltunk már azon a ponton, a melyre ők most igyekeznek jutni! És ez nem volna vajmi nehéz, ha a hazai sportegyletek azon tagjai, kik futás, járás és ugrással foglalkoznak, csak némi kis ambícióval bírnának. Csakhogy épen ez az, mi nálunk oly kis mértékben található az athlétáknál. Természetesen: a pusztá ambíció még nem szerzi meg a babérokat; ahhoz dolgozni is kell! Pedig idő az előkészületre van még, mert a versenynapot május közepére szándékozzák kitűzni s így a tavasz két és fél hónapja áll rendelkezésünkre. Az enyhe márcziusi napok nagyobb kirándulásokra még nem alkalmasak; de egynapos, fokozatosan gyorsított gyaloglásokra igen jó. Minden város közelében van bizonyára oly közelebb fekvő nagyobb falu vagy mezőváros, hová az ember szívesen kigyalogol. Így a budapesti athléták

vasárnap reggel szoktak elindulni (7 órakor) a központi pályaudvartól, kimennek pihenés nélkül Gödöllőre, bevesznek az ottani igen jól ösmert vendéglőben egy könnyű villásreggelit és legkésőbb d. u. 2 órakor ismét itthon vannak ebédre. Sejttem, hogy így tesznek Kolozsvár, Szabadka, Pécs, Selmecz, Körmend, stb. városok athlétái is és azért nem kételkedem, hogy a bécsi sportujság jövő heti számában már valószínűleg közze-teendő sorrend és feltételek nem fognak senkit sem készületlenül találni. A Tornaegyletek résztvétele miatt magas- és távugrás is lesz, mely mindenesetre érdekes küzdelmet fog nyújtani, mert hazai távugróink a bécsiek fölött óriási fölényvel bírnak és így lesz alkalmunk magyar távugrókat semleges földön mérkőzni látni. Jó lesz továbbá minél előbb hozzálátni a szép testtartással kivitt gátugrás helyes betanulásához, jobb és bal lábbal egyaránt, mert versenyfutásnál nincs idő kiszámítani a gát előtt a lépések számát, mint a rendes távugrásnál. Igen fontos továbbá a jó elindulást betanulni; egy régi angol sport-közmondás szerint: jó indulás fél verseny! A bécsi versenyek valószínűleg abban is fognak különbözni a hazaiaktól, hogy nem fognak pisztolylövésre, hanem az angol „Go“ vezényszóra indulni. Főgondot azonban a gyaloglásra kell fordítani, mert igen szigorúan fognak nézni az úgynevezett tiszta járásra. Hogy az olyan gyaloglást, minőt évekket ezelőt Bpsten és Szabadkán láttunk, nem fogják helyben hagyni, mely itt jónak mondatott, az bizonyos.

Végre nem mulaszthatom el a porondon megjelenő athléták öltözetéről szólni. Nagyon sokszor volt alkalmam elegáns közönség előtt oly furcsán öltözött athlétákat látni, hogy arczomba szökött a vér azon megjegyzések folytán, miket a közönség hallatott. A Budapesten tartott M. A. C. versenyein mindenkor azt mondták, hogy az athléták gyönyörűen öltözködnek; már az ugyancsak Bpsten látott velocipéd-versenyeken ez nem volt föltétlenül mondható. Hát még vidéken! Holmi szinehagyott vagy épen mosatlan hálóing, egy kiszolgált fakó nadrággal és kikölcsonzott, rendszeren óriási nagyságú sapka, melynek színe magyarázhatlan — ez sok vidéki athléta versenyöltözete... De láttuk az ellenkezőjét is: igen szép fehér sapka ferdén rávarrt pipacsvörös pántlikával, zöld selyeming, barna nadrág, sárga harisnya és fekete lakkecipő!... Tehát válasszuk az arányos középutat! Ahhol egyazon egyletből többen jelennek meg, mindig szép az egyleti egyenruhát viselni és megkülönböztetési jelül csakis más sapkát és vállszalagot venni. Ha pedig külön versenyöltözetet veszünk, jó az eleganciát és egyszerűséget szem előtt tartani, mely főleg a színek helyes megválasztásában áll. Így jó az egész öltönyt összhangzó színekben készíttetni; pl. fehér — kék inghez ugyanolyan harisnya, fehér nadrág kék szegélyezéssel és már most vagy fehér, vagy kék, vagy fehér-kék sipkát; stb. A kedves bécsi hölgyek, kik oly rendkívül chices módon tudnak öltözködni, bizonyára észre fogják venni ezt is!

A verseny létesítésének garantiájaként fölemlítem, hogy eddig aláírási ivenk útján közel 2000 frt van biztosítva és a következő, a bizottság élén állók nevei is nyújtanak elég biztosítékot: Fürstenberg Miksa és Emil hercegek, Hohenlohe hg., Solms hg., Fürstenberg gróf, Hoyos, Kinsky Nusi, Kinsky Zdenko, Khuen, Mannsfeld grófok, Springer báró, Baltazzi és Silberer urak. Tehát kezdjünk dolgozni és lebegjen mindig szemünk előtt: „Ember, küzdj és küzdve bizzál!”

Schwanda Gusztáv.

X Sigmund Józsefnek mai számunkban foglalt hirdetésére fölhívjuk olvasóink figyelmét.

Buzogány Aron.

† 1888. február 25.

Szomorú kötelességünknek ismerjük t. olvasóinkat azon súlyos csapásról értesíteni, mely Buzogány Aron vallás és közoktatási miniszteri osztálytanácsos mult hó 25-én történt elhalálózásával a testgyakorlati ügyet is érte.

Munkálkodása, mely a népnevelés terén oly eredménydús és elismert volt, más lapok hasábjain kellőleg méltányoltatott, lapunk a megboldogultban azon fáradhatlan munkást fájlatja, a mi volt Buzogány Aron a testgyakorlati ügynek, úgy tényleges működésével, mint szóval és írásban. Ő volt hosszú éveken keresztül a vallás miniszteriumban a testgyakorlati ügy előadója, s egyik leghivatottabb terjesztője.

Életrajzát adjuk az alábbiakban:

1834-ben Uj-Székelyben székely nemes szülőktől született. Atyja a szabadságharcz viharainak esett áldozatul. Ő maga, egyedül szorgalmára és vas-akarat-erejére támaszkodva, szép tanulói pályának megfutása után 1857-re már annyira képezte magát, hogy tanárrá jelöltetvén ki, tanulmányainak befejezése végett az unitárius egyház által külföldre küldetett. Németországban a göttingai és berlini egyetemeken két évet, azután Hollandiában, Párisban, Londonban több hónapot töltött és innen tapasztalatokkal és ismeretekkel gazdagon megrakva hazájába visszatérve, a kolozsvári unitárius collegiumban tanári hivatalát elfoglalta. Tanította az egyetemes és hazai történelmet, a földrajzot és a magyar irodalmat és megkezdte gazdag irodalmi működését. Kilencz évi kitünő tanárkodás után báró Eötvös József akkori vallás- és közoktatásügyi miniszter a fiatal tanárt miniszteriumába hívta. Itt előbb titkár, csakhamar osztálytanácsos lett és mint a nép-oktatásügyi osztálynak részben vezetője igen nagy tevékenységet fejtett ki. Ügyszeretete, szorgalma, kitar-tása és rendkívüli munkaereje által a miniszteriumnak országszerte tisztelt tagjává lett. Résztvett a tanítóképezdek, a felsőbb leányiskolák és közép-kereskedelmi iskolák szervezésében és befolyt minden nevezetesebb intézkedésre, mely ebben az időben a minisztériumtól kiadatott.

Adminisztratív tevékenysége mellett nem szünt meg közvetlenül is hatni és működni a tanügy terén. A budapesti állami tanítóképezde igazgató-tanácsának tagja lévén, folytonosan gazdagította gyakorlati tapasztalatait a képezdei oktatás terén.

1886-ban betegsége lankasztotta a nagy tehet-ségű, buzgó hivatalnok munkaerejét és ez okozta azon év végével bekövetkezett nyugalomba vonulását. De a nyugalom nem hozta meg a munkában túlerőltetett

szervezetnek a várt gyógyulást; tovább sinylődött, míg végre folyó évi február 25-én a halál korai véget vetett tevékeny és sikerrel dús életének.

A „Herkules“ előfizetési ára negyedévre 1 frt.

Kerék-korcsolyázás.

Még mindig csak óhaj, hogy Budapesten az oly szép és test-edző kerék-korcsolyázás tért foglaljon. Pedig valóban meg-foghatatlan az a közöny, mely-lyel e sport iránt nálunk visel-tetnek, midőn látjuk, hogy a jégen mily számosan korcsolyáznak. Sok évvel ezelőtt a kerékpár-egylet a régi „új világ“ néven ismert helyiségben meglehetősen jó pályát tartott e célra, de már rég felhagytak ott is, s tudunkkal jelenleg nincs is a fővárosban hely, hol a kerék-korcsolyázásnak hívei szórakozhatnának. Le volt e lapokban már irva, hogy mily csekély áldozattal lehetne valamelyik tornatermet e célra alkalmassá tenni, ép ez időtáiban, midőn az egész szabad ég alatti más sportnemek gyakorlását még megkezdeni nem lehet, s a téli jég multságok pedig már végüket érték, nem lehetne kedvesebb multságot képzelni, mint ha az a diszes közönség, mely a fővárosi jégpályákat elárasz-totta, s csak kevés tanulást igénylő kerék-korcsolyázás-nak esküdnék barátságot és hűséget.

A kerék-korcsolyázás csak nagyon kevéssel tér el a jégen valóétól, ugyanazokat a figurákat is majd mint meg lehet vele tenni; a szerkezetük különbözők, van-nak olyanok, mely a saroknál levő tengelyen két kis kerékkel és a láb-ujjak kezdeténél ismét két kis ke-rékkel van ellátva, ezt használják a kisebb helyiségek-ben, így az orpheum-beli kerék-korcsolyázók is.

Czikkünk elején levő kép ettől eltérőleg egy oly kerék-korcsolyát ábrázol, hol csak három kerék van a cipő alatt egymás mögött, az első és harmadik kis kaucsuk kerekek, melyeket a szükséges támaszkodásra használunk fel, holott a középső nagyobb kerékkel végezzük rendszerint a mozgást; oly formán mint a nagyon meghajtott korcsolyánál, hol szintén csak egy pont érintkezik a jéggel. Képünk ábrázolta korcsolya igen nagy elterjedésnek örvend a külföld majd minden nagyobb városában; nagyobb helyiségekben étkezés és szini előadások mellett űzik e szép sportot; a kerék-korcsolyázók részére szépen tartott külön pályákon. A ki a sikos jégen meg tudja állni helyét, az nagyon rövid idő alatt elsajátíthatja a kerék-korcsolyázás kis tudományát is; ez által nemcsak azt éri el, hogy egy új kedves szórakozást talál, mely testi épségének feltétlenül előnyére válik, hanem a téli idény megkezdé-sével a jégen is feltétlenül sokkal nagyobb ügyességgel fog megjelenni.

Nagy Sándor.

Minta-programm korcsolya versenyekre.

A budapesti korcsolyázó-egylet korcsolyaversenyeket hirdetett, melyeket azonban nem tarthatott meg. A meg nem tartott versenyekről nem közölhetvén tudósítást, érdekesnek tartjuk legalább a programot közölni a vidéki társegyetek kedvéért.

1. Síkverseny: a kijelölt pályán 2500 méter. 1. díj. 200 frank arany. 2. díj. 100 frank arany. 3. Betétek fele. Betét 2 forint.

2. Műkorcsolyázó-verseny az egylet helyiségében kifüggesztett műsor és szabályok szerint: 1. díj. 200 frank arany és egyleti arany érem. 2. díj. 100 frank arany és emléktárgy. 3. díj. Betétek. Betét 2 forint.

3. Ifjúsági verseny 15 éven aluli korcsolyázók részére, a kijelölt pálya 500 méter. 1. díj. Emléktárgy. 2. díj. Emléktárgy. 3. díj. Betétek fele. Ezen versenyeken csak is a magyarországi korcsolyázó-egyletek tagjai vehetnek részt. Jelentkezés legkésőbb 24 órával a verseny előtt az egyleti irodában. Ezen versenynél is az egylet helyiségében kifüggesztett verseny-szabályok érvényesek.

Műkorcsolyázási verseny programja.

A műkorcsolyázási verseny 3 szakaszra oszlik:

a) A választmány által megállapított iskola-alakzatok műsor szerinti kivitele az egyes versenyzők részéről.

b) Bemutatása egy, a versenyző tetszésére bizott alakzatnak, melynek rajza és magyarázata a verseny napján — legkésőbb d. e. 9 óráig — a budapesti korcsolyázó-egylet irodájában lepecsételt 5 példányban benyújtandó.

c) Az egyesek által külön-külön bemutatandó műkorcsolyázás. Időtartam 4 percz.

E műkorcsolyázást illetőleg következő szabályok tartandók szem előtt:

1. Hogy a verseny megtartassék, legalább 3 versenyző jelentkezése szükséges.

2. A versenyben részt vehetnek mindazok, kik valamely magyarországi korcsolyázó-egylet tagja.

3. I. díj 200 frank és aranyérem, II. díj 100 frank és emléktárgy tüzetik ki.

4. Az iskola-alakzatok bemutatása d. u. $\frac{1}{4}$ óraker kezdődik, míg a versenyző tetszésére bizott alakzatok bemutatása a versenyfutás végeztével történik. — Ez utóbbi versenyben csak azok vehetnek részt, kik az iskola-alakzatok bemutatásában résztvettek. Ha az iskola-alakzatok bemutatásánál 5-nél több versenyző jelentkezik, a külön-alakzatok bemutatására csak az 5 legjobb tarthat igényt.

5. A versenyzők sorrendje sorsolás által döntetik el.

6. A versenyző, felhívásától számított 5 percz alatt, köteles mutatványait megkezdeni; különben a versenyből kizáratik.

7. A választmány 7 versenybíróat nevez ki s ha 5 jelen van, a bíróság határozatképes; ítélete végérvényes s nem felelbezhető.

8. Ezen bíróság szavazólappal, titkos szavazással, itéli oda a díjakat.

Ha az első szavazásnál valamely versenyző abszolút többséget nem kap, akkor az egyenlő szavazatot nyert versenyzőkre új szavazás ejtetik meg, melynél már a relatív többség dönt.

A szavazás eredménye nyilvánosan hirdettetik ki.

Az összes versenyzők által bemutatandó iskola-alakzatok a következők:

I.

1. Iv előre, kifelé, jobbra-balva
2. Iv előre, kifelé — élváltással — jobbra-balra
3. Iv előre, befelé jobbra és balra
4. Iv hátra, kifelé, jobbra-balra
5. Iv hátra, kifelé — élváltással — jobbra-balra
6. Iv hátrafelé, befelé, jobbra-balra
7. „Hármas“ ívben előre, kifelé kezdve és hátra befelé fordulva, jobbra és balra.
8. „Hármas“: a) Ívben jobbról előre, kifelé kezdeni és hátra befelé fordulni, balra hátrafelé befelé kezdeni, előre kifelé fordulni.
b) Ugyanez, balról kezdve.
9. „Hármas“ ívben: a) jobbról előre befelé kezdeni és hátra kifelé fordulni, balra hátrafelé kifelé kezdeni, előre befelé fordulni:
b) balról kezdeni ugyanazt.
10. „Kettős-hármas“ ívben, előre kifelé kezdve, hátrafelé befelé és előre kifelé fordulva. Jobbra és balra.
11. „Kettős-hármas“ ívben előre befelé kezdve, hátra kifelé és előre befelé fordulva. Jobbra és balra.
12. „Kettős-hármas“ ívben hátra kifelé kezdve, előre befelé és hátra kifelé fordulva. Jobbra és balra.
13. „Kettős-hármas“ ívben hátra befelé kezdve, előre kifelé és hátra befelé fordulva. Jobbra és balra.
14. „Hurok“ előre, kifelé. Jobbra és balra.
15. „ „ befelé. „ „ „
16. „ „ hátra kifelé. „ „ „
17. „ „ befelé. „ „ „
18. „Nyolczas“ egy lábon előre:
a) Jobbról kifelé kezdeni élváltással, befelé és balról befelé kezdeni élváltással kifelé.
b) Ugyanez balról kezdve.
19. „Nyolczas“ egy lábon hátrafelé.
20. „Hármas-kigyóvonal-hármas“ egy lábon előre:
a) Jobbról előre kifelé kezdve, hátra befelé fordulva, élváltással hátra kifelé és előre befelé fordulva — és balról előre befelé kezdve hátra — kifelé fordulva élváltással hátra — befelé és előre kifelé fordulva.
b) Ugyanez balról kezdve.
21. „Hármas-kigyóvonal-hármas“ egy lábon hátrafelé.
22. „Hurok-kigyóvonal-hurok“ egy lábon előre:
a) Jobbról kifelé kezdve élváltás és kifelé hurok.
b) Ugyanez balról kezdve.
23. „Hurok-kigyóvonal-hurok“ egy lábon hátrafelé.

II.

Minden egyes alakot az a) és b) alosztályokat is befoglalva, háromszor kell ismételni és mint a nyolczast, lehetőleg ugyanazon helyen bemutatni.

A díj megszavazásánál nagy súly fektetnek az alakok nagyságára és szépségére, valamint a testtartás fesztelenségére.

A versenynél a következő verseny-szabályok érvényesek:

1. Az 1. 2. és 3. verseny csak akkor tartatik meg, ha legalább 3 versenyző jelentkezett és ezek közül 2 a starton megjelenik.

2. Ha csupán 2 versenyző startol, csak az első díj adatik ki.

3. A sík pálya, a pálya legkülsőbb kerületétől 10 méternyi szélességben méretik le.

4. A starton minden egyes versenyzőnek egy méternyi szabad hely adatik.

5. Tíznel több versenyző lehetőleg egyenlő számú csoportokban versenyez; egy-egy csoportban 10-nél több versenyző nem lehet.

6. Az indulási hely és a csoportokba való beosztás sorsolás által jelöltetik ki.

7. Az esetleg csoportokba való beosztásnál azok, kik elsőnek és másodiknak érkeztek be, döntő versenyre egy közös csoportba egyesíttetnek.

8. A ki más akadályoz, versenyképtelen.

9. Esés nem versenyképtelenít.

10. Holt versenynél az egy időben érkezetteknek döntő határozathozatal végett a versenybírák által megszabadandó távolságot kell megtenniök.

11. Minden egyes elindulást illető ügyet a starter intézi el egyedül és véglegesen.

12. A starthoz a versenyzők harangszó által hivatnak. A ki 3 perczzel a harangszó után meg nem jelenik, a versenyben részt nem vehet.

13. Minden egyes panasz a versenybírák elé írásban terjesztendő és pedig ha az módosítást céloz, a verseny előtt, ha pedig ez utóbbit illeti, a verseny után.

14. Vitás ügyekben a választmány által kinevezendő versenybírák véglegesen döntenek.

15. Ifjúsági versenyben azon 25 éven aluli versenyző vehet részt, a ki díjas versenykoresolyzásnál díját még nem nyert.

A „Herkules“ előbbi évfolyamaiból még néhány teljes példány szerkesztőségünk útján megszerezhető, még pedig a következő áron:

A „Herkules“	1884-iki	egész évfolyama	6	frt
„	„	1885-iki	„	8 „
„	„	1886-iki	„	8 „
„	„	1887-iki	„	8 „

KÜLÖNFÉLÉK.

Azon t. olvasóinkat, kik még előfizetésüket nem küldötték be, tisztelettel kérjük az előfizetési ár (negyedévre 1 frt) sürgős beküldésére, hogy a lap expedálásában semmi fennakadás se álljon be.

Mutatványszámokkal szívesen szolgálunk.

Elmaradt példányok reclamációjára a kiadóhivatalhoz (Borz-utca 9. sz. II. emelet) intézendő.

Bécsi levelező. Lapunk mai száma egy cikket közöl Schwanda Gusztáv úr tollából, midőn régi s egyik legszorgalmasabb munkatársunkra olvasóink figyelmét felhívjuk, tesszük ezt azért, hogy alkalmat vehessünk magunknak Schwanda Gusztáv úrnak, azon szíves ígéretét köztudomásra hozni, hogy lapunkat a Bécsben történő összes sport eseményekről a legpontosabban fogja értesíteni. Mindenesetre köszönettel veszi ezt tőle nemcsak szerkesztőségünk, de olvasóink, sőt a testgyakorlatok ügye is.

Dísz-tornázás. A budapesti torna club mult szombaton tartott dísz-tornájáról ez alkalommal csak röviden

emlékezünk meg, jövő számunkban méltatjuk azt hosszabban is. A „budapesti torna-club“ mult szombaton fényesen sikerült dísz- és verseny-tornázást rendezett az V. kerületi főreáltanoda tornacsarnokában. A dísz-tornázásban résztvevő tagok felvonulása után, Pálfi Ferencz egyleti alelnök hosszabb beszédben emlékezett meg Matolay Elekről, kinek a hazai tornaügy oly sokat köszön. Ezután 28 tornász, tetszéssel kísért szabad gyakorlatot mutatott be, Szafka Manó művezető vezénylete mellett. Meglepő gyakorlatot mutatott be továbbá a 10 clubtagból álló minta-csapat a lovon. A nagyszámú közönség zajosan megtapsolta a közreműködőket. A kapcsolatos verseny-tornázásnál, mely sulydobásból, magasugrás-versenyből és kötélfüggélyezésből állott, Szafka tornász lett győztes, Gerencsér pedig elvitte a második díjat. A dísz-tornázás fénypontját a magas nyujtón végzett iskolatornázás képezte; ezuttal 60 rendszeresített, szebbnél-szebb gyakorlatot mutattak be. Az első nyertes vívőkészletet nyert, a második díj egy díszes tornászból volt. Az érdekes ünnepélynek díszes közönsége volt, a női névsort az alábbiak próbáljuk adni. Hofer Károlyné, Juricsics Mártonné, Juricsics Milike, Gedeon Jánosné, özv: Kuttasy Gézané, Thury Jánosné, Nicoletti Edéné, Nicoletti Lujza, Amer Anna, Órley Lujza, Kurz Amalia, (Esztergomból) Grill Lajosné és leányai Nina, Katicza, Ormay Károlyné, Kakovszky Szerafin, Blechsmidt Frigyesné, Csöregi Vilma és Etelka, Markus Etel és Irma, Anna Károlyné, Gaganetz Matild, Szafka Józsefné, Kosár Károlyné, Kurz Károlyné, Haán Adolfné, Corzán Elza, kiknek egy része a díszes banquetten is részt vett, s a club rokonszenves 2-od alelnöke Varga Pál köszöntötte fel őket. — A második toasztot Porzsolt Gyula a club nagyérdemű elnökének egészségére és a két győztesre emelte. Szép felköszöntőket tartottak még dr. Hieronymi, Perger, Szafka, Brózer, stb. A víg multság cigányzene mellett hajnalig tartott.

A nemzeti hajós-egylet e hó 6-án VI—VII. kerületi kör dísztermében rendezett tánczestélylyel kárpótolta azokat, kik az idén hiába keresték az elite-bálok között a regatta-bált. A mai mulatságnak czime tánczestély volt, de beillett nagy bálnak is, mert közönsége olyan díszes, előkelő és nagy volt, minőt csakis farsangi elite-bálok alkalmával szoktunk együtt látni. A hangulat rendkívül élénk volt, a hölgyek sokat tánczoltak, mert a tánczosok a nemzeti hajós-egylet, a Hunnia és a Neptun gárdájából állottak ki. A négyeseket ötven pár tánczolta. Ott voltak: Tolnay Lajosné, Fülep Károlyné, Vadnai Károlyné, Pscherer Katicza, Török Józsefné, Tauffer Edéné, Vággy Lajosné, Ybl Lajosné, Hahóthy Sándorné, Jármay Gusztávné, Keleti Károlyné, Horacek Károlyné, Záhorszky Kálmánné, br. Kochmeister Frigyesné, Schmierer Aladárné, Petényi Ottóné, Borbély Vidorné, Krisztinkovicsné, Gorove Istvánné, Horacekné, Szohner Lajosné, Böheim Blaskovich Irma, Blaskovich Zoltánné, Baross Gézané, Kelen Józsefné, Fülep Mariska, Vadnai Margit, Török Margit, Vággy Gizella, Tolnay Ida, Mayer Aranka, br. Splényi Ernesztin, Keleti Edith, Hock Leona, Schmierer Valeria, Záhorszky Margit és Irén, br. Kochmeister Ilona, Török Emma, Adda Ilonka, Veiner Margit, Gorove nővérek, Maklary Margit, Düringer Irma, Krivácsy Ilonka, Kovács Anna, Kelen Milike, Reiner Margit, Perényi Irén, Ráth Gabriella, Kacsokovich Ida, Saffenberger Margit, stb.

A budai tornászbal f. hó 10-én tartatott meg; az egyleti helyiség gyönyörűen feldisítve e czélra tánczteremmé alakítottatott át. Azon kiváló helyet, melyet a budai tornaegylet az ottani társaságban elfoglal, méltóan betöltte e bál sikerével is. A rendezőség Tömöry Kálmán elnöke alatt a legnagyobb figyelemmel azon volt, hogy tánczosnők jól mulassanak, mi a szó valódi értelmében sikerült is nekik. Jelen voltak: Andaházy Gizella és Melanie, Bolberitz Leona, Bauszner Lujza, Bénérd Klára, Dietzl Ilka, Frommann Vilma, Héger Gizella, Kapos Matild, Kriszt Janka, Kriszt Józsa, Kollár Anna, Kolonics Margit, Lithvay Ilonka és Mariska, Molnár Vilma, Merforth Eta, Modor Róza, Moldoványi Sarolta, Molterer Bella, Pák Bertha, Reményi Irénke, Rajnay Ilka, Troll Anna, Voigt Erzsike és Panni, Wohlfart Anna, Zlinszky Lujza, Splény Ernesta bárónő, Richter Mariska, Weide Mici kisasszonyok; továbbá: Andaházy Lászlóné, Biró Gézané, Bolberitz Frigyesné, Giczy Emilné, Gaszner Pálné, Havas Sándorné, Hahoty Sándorné, Hoor Károlyné, Halász Zsigáné, Horacsek Lászlóné, ifj. Kapos Józsefné, Lithvay Mátyásné, Kollár Lajosné, özv. Merforth Róbertné, Moldoványi Sándorné, özv. Molnár Béláné, özv. Moltereré, özv. Pákné, Póra Ferenczné, Richter Antalné, özv. Reményi Lajosné, Stolp Ferenczné, Szabó Dénesné, Sztehló Kornélné, Szmik Lajosné, Tóth Geróné, Unger Károlyné, Wohlfarth Henrikné, Wass Tamásné, Zlinszky Élekné urhölgyek.

Uj egylet. Marosvásárhelyről vettük a kedves hírt, hogy a velociped sport emelésére egy egylet alakult a „Marosvásárhelyi kerékpár egylet“ czimmal, alakuló gyűlésük e hó 5-én volt, melyen a számosan megjelentek az alapszabályokat elfogadták s a tisztikart a következőleg választották meg: Elnök: Knöpfler Elek, alelnök: Horváth József, titkár: Agyagási Vidor, szertárnok: Chevasz Ferencz, pénztárnok: Szabó Albert, választmányi tagok: Csonka Géza, Stephani Elek, dr. Györffy Rezső, dr. Agyagási, Kupferstich Samu, Tauzig Húgo. Üdvözljük ez új egyletet, s kívánunk kitartást és szép eredményt a testedzés nemes ügyéért tett munkálkodásukhoz!

A selmezi akadémiái athleta club folyó hó 17-én az ottani városi vígadó termében versenyen egybekötött zártkörű tánczvizalmat rendez. Jó sikerének biztos zálogául szolgálhat a bizottság mely a multság rendezésére alakult, élükön dr. Schwartz Ottó akad. tanár tiszt. elnök; Mikolás Vincze elnök; Roth Floris jegyző; Weinert Tivadar pénztárnok; Sima Kálmán ellenőr; Török László szertárnok.

Harmadik küzdelem velocipedezők és lovasok közt. Mult számunkban ismertetett küzdelemnek lovas és velocipedező közt, e hó 29-én Islingtonban Angliában folytatása lesz. Ez alkalommal a velocipedezők, Woodside, Englis és Dubois, a lovasok pedig Marve Beardsley és John Kane fognak versenyezni ugyanoly feltételek alatt, mint az előbb, hat napon át 8-8 óra alatt. Díj 250 font sterling, adja az amerikai W. Morgan a verseny rendező.

Az ó-budai torna-egylet f. hó 17-én az ó-budai „Korona“ vendéglő helyiségeiben tánczvizalmmal egybekötött díszornázást rendez, melynek tisztja jóvedelmének fele része az országos tűzoltó segélyalap javára fordíttatik. A multság jól sikerülése érdekében Gergelyi egyl. elnök, Ruh G. biz. elnök és Bonin István fáradsnak.

Az „evező-gép“ győzelme. Alig hogy ismertté lett az evező-gép, már egy szép győzelem ad neki létjogosultságot, s teszi valószínűleg igaz kedvelté e kirándulási eszközt. Wallace Ross az anglia sculler bajnoka és Corcor ültek egy két üléses evező gépen és Jack Keen s Dave Stanton a háromkerekű velocipéden. A verseny két napig tartott. Kezdetben a velocipedezők szép előnyt szereztek, de a második nap délutánján elkezdtek Ross és Corcor evezni s a velocipedezőket nemcsak beérték, de a versenyt több mint két angol mértföld előnnyel meg is nyerték. A megtett táv az evezősöknél 331 ang. mtfld. és 5 pálya hossza, a velocipedezőknél 329 ang. mtfld és 1 pálya hosz.

Oxford és Cambridge egyetemek csónakásai az e hó 24-iki nagy csónak-versenyre a legkomolyabban készülnek. A legénység összeállításában mindkét csapatnál változtatást tettek; a mi Angliában fennakadás nélkül történhetett, oly nagy számmal találhatók az egyleteknél a jó csónakászok.

A Frey pár tőlünk eltávozva productioikat folytatták Hamburgban, Amszterdamban, Brünben, mindeütt az őket méltán megillető elismeréssel fogadták és a lapok dicsérettel emlékeznek meg műkoresolyásuk szépségéről.

Werner Károly, a professionista műkoresolyázó Christiniából a mult hetekben Prágában producálta művészetét. Ő egyike a világ legkitünőbb műkoresolyázóinak, legnagyobb tapsot és elismerést aratott óriási ugrásával, melyet két széken keresztül tett. Gyakorlatnál a legnagyobb biztosság a fő előnye.

Sport-egyenruházati kellékek raktára.

Tricot-ingek és harisnyák

mindenféle színben és alakban, az

athleta, velociped, torna, vivó, korcsolyázó, vadászó, lovagló, turista stb. sport üzői számára.

Testgyakorló és sportegyletek egyenruházati kellék megrendelés szerint készíttetnek egy színben, vagy csikosan.

Sportverseny sapkák, verseny- és training ingek, torna-cipők, verseny-nadrágok, sport-övek, sport szövetek, vadász-harisnyák, vadász-mellények.

☞ **Az iskolai tornázás egyenruházati cikkei** ☞

a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árak mellett kaphatók

SIGMUND JÓZSEF

vászon, kész fehérmű-, szövött és rövidlárú-raktárában,

Budapest, IV., városház-utca 2-4. szám.

Kívánatra mintákkal és árjegyzékkel postafordultával és bérmentve szolgálók. 3-92

Dr. Jaeger Gusztáv normál alsóruházatának, valamint a családi életben használatban levő vászon-, kész fehérmű-, szövött- és rövidlárú raktára.

Előfizetési díj:

Negyedévre . . . 1 frt.
Félévre . . . . . 2 frt.
Egész évre . . . 4 frt.

Egyes szám 20 kr.

Hirdetések felvételnek
a kiadóhivatalban.

HERKULES

TESTGYAKORLATI KÖZLÖNY

SZERKESZTIK

PORZSOLT JENŐ   PORZSOLT KÁLMÁN

Megjelen havonként kétszer.

Szerkesztőség

és

kiadóhivatal:

Budapest, IV. kerület,
Belváros, Borz- utca
9. szám II. em.

Kéziratokat vissza nem
küldünk.

Bérmentetlen leveleket
nem fogadunk el.

Az „Achilles” Sport-Egylet, az „Aradi Korcsolyázó-Egylet,” a „Balaton-Egylet,” a „Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,” a „Budapesti Kerékpár-Egylet,” a „Budapesti Korcsolyázó-Egylet,” a „Budapesti Torna-Egylet,” a „Budapesti Vasparipa-Egylet Előre,” a „Budapesti Sport-Club,” a „Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,” a „Debreczeni Torna-Egylet,” az „Egyetemi Athletikai Club,” „Első Magyar Vivő-Egylet,” az „Érsekújvári Vivő- és Torna-Egylet,” a „Fertői Csónakázó-Társaság,” a „Győri Csónakázó-Egylet,” a „Kassai Korcsolyázó-Egylet,” a „Kolozsvári Athletikai Club,” a „Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,” a „Fővárosi Vivő-Club,” a „Körmendi Athletikai Club,” a „Kunszentmártoni Csónakázó-Korcsolyázó-Egylet,” a „Magyar-Ovári Torna- és Vivő-Egylet,” a „Magyar Velociped-Club,” a „Maros-Vásárhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Lévai Torna- és Vivő-Egylet,” a „Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,” a „Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,” a „Nagy-Bányai Korcsolyázó-Egylet,” a „Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,” a „Nagy-Kamizsai Torna-Egylet,” a „Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,” a „Nemzeti Hajós-Egylet,” a „Neptun Budapesti Evező-Egylet,” az „Ó-Becsei Kerékpár-Egylet,” az „Ó-Budai Torna-Egylet,” a „Pannonia Csónak-Egylet,” a „Pécsi Athletikai Club,” a „Pozsonyi Hajós-Egylet,” a „Pozsonyi Torna-Egylet,” a „Privigyeyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Rimaszombati Korcsolyázó-Egylet,” a „Sátoralja-Ujhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Salgó-Tarjáni Vasparipa-Szövetkezet,” a „Selmeczi Akadémiai Athleta-Club,” a „Soproni Korcsolyázó-Egylet,” a „Szabadkai Torna-Egylet,” a „Szarvasi Korcsolyázó-Kör,” a „Szegei Csónakázó-Egylet,” a „Szegei Korcsolyázó-Egylet,” a „Szegei Torna-egylet,” a „Székely-Udvarhelyi Korcsolyázó-Egylet,” a „Székesfehérvári Korcsolyázó-Egylet,” a „Temesvári Korcsolyázó-Egylet” s az „Ujvidéki Kerékpár- (Bicycle-) Egyesület”

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarországon összes tanintézetének.

Szerkesztőségünk a következő hivatalos iratot kapta:

A „Herkules” tekintetes szerkesztőségének
Budapesten.

Meg levén győződve „Herkules”-nek a sport minden ágának érdekében tett és teendő érdemeiről, az Ó-Becsei Kerékpár-Egylet is folyó évi február hó 23-án tartott választmányi ülésében egyhangulag kimondotta, hogy a „Herkules”-t — mint a sport eszmék terjesztésének szellemi harcosságát — hivatalos közlönyekül ismeri el.

Miről a tekintetes szerkesztőség hivatalból értesítettik.

Ó-Becse, 1888. márczius hó 4-én.

Fárbás József,
egyleti helyettes titkár.

Szegő Fülöp Adolf,
egyleti elnök.

A „Herkules” előfizetési ára:

egy negyed évre . . . 1 frt.
fél évre . . . . . 2 „
egész évre . . . . . 4 „

Az előfizetési pénz a „Herkules” szerkesztőségéhez (Borz-utca 9. sz.) küldendő.

Sport-kirándulások.

A mindenkor várva-várt tavaszi napokon nemcsak mi városiak, hanem a vidékiek is igyekeznek ki a szabadba. A természet ébredésével lelkünkben új erő kél, mely munkára, mozgásra serkent. E vágyunk a legkel-

lemesebb kielégítést a sportszerű kirándulásokban találhatja meg.

Sport-kirándulás alatt olyan kisebb nagyobb utazást értünk, melylyel némi testgyakorlat is egybe van kötve. Így épen nem tartjuk sport-kirándulásnak a kocsin való utazást valamely vendéglőbe, honnan étel-itallal való gyomorrontás után ismét kocsin térünk haza. Pedig a fővárosi kirándulások legtöbbje ennyiből áll.

A szabadban való gyaloglás az első testgyakorlata lesz mindenkor mindkét nemnek. A legtermészetesebb mozgása ifjúknak, mind öregnek a járás, mely az egész test épségben tartására csaknem elégséges is. Így tehát kirándulásainkban lehetőleg a járásnak jut a főszerep. A csónakázók, lovaglók, velocipedezők természetesen némi lenézéssel beszélnek a gyaloglásról, de csak a maguk pályáján, mert a valódi szép vidékeket ők is csak gyalog közelíthetik meg. Nem mondjuk azonban, hogy a gyaloglást végletekbe vigyük és a legrútább vidéken is gyalogoljunk, de ha más testgyakorlat nem kínálkozik kirándulásainkon, legalább gyalogoljunk.

A velocipedezők, lovaglók és csónakázók is lehetőleg kössenek más-más sportot is össze kirándulásaikkal, mint a labdázást, nyilazást stb. Mert a legmulatságosabb sport is unottá válik egyhanguságával.

Hogy a fővárosunkból oly kevesen mennek a közel szép vidékek látogatására annak több oka van. De legfontosabb épen abban áll, hogy társadalmunkban a sport-mulatságok még nem gyökeresedtek meg. Sőt azt lehet mondani, hogy társadalmunk egészében nem is ismeri a testedző, mulatságos sportokat. Az egyes csa-

ládokban alig van a serdülő ifjakon kívül egy-egy tag, ki labdázni, nyilazni, vagy valami erősítő játékot tudna űzni. Még az oly elterjedtnek vélt és nem épen megveendő tekézést is kevesen űzik nálunk, s ezt is inkább az ivás melletti szórakozásért, mint testerősítésért gyakorolják.

Hogy tehát a kirándulások iránt kedv kerekedjék társadalmunkban, előbb meg kell tanítani az egyes családokat azok rendezésére, kedvet kell ébreszteni a testedző sportmultságokra. E téren legnagyobb eredményel a sport-egyletek járhatnak elől, ha maguk rendeznének kirándulásokat tagjaik és ezek családjai számára. Ilyenkor elő lehet venni mindenféle játékot és kedvet lehet kelteni ezek űzésére.

A sport-egyletek mindenikében alakuljon egy kirándulást rendező bizottság, mely már jó előre kidolgozná az idej kirándulások tervezetét és felhívna rá a tagok és ismerőseik figyelmét. Azt is megtehetné egy pár fiatal ember, hogy egyes ismerős családokat kiránduló társasággá szervezne, milyenek külföldön még a kis városokban is számosan vannak. Sőt talán e zártkörű kirándulások a mi feszes érintkezéseink mellett többeket összegyűjtenének, mint az egyleti kirándulások.

Végre azt is igen óhajtanánk, ha csakugyan történni fognak sport-kirándulások, hogy azok lefolyása közzé is tétessék, mert ez által is lendületet fog venni az ügy. E lapok hasábjai bizonynyal mindenkor nyitva fognak állani ily közlemények számára. *)

Nem gondolom ugyan, hogy e kirándulások akár a társadalmat, akár a testedés ügyét gyorsan átalakítsák, de meggyőződésem, hogy mindkettő eleven életet, frissességet nyer általa, mire mindenütt nagy a szükség. Különösen pedig fővárosunkat, illetőleg a társadalmi életet a melegebb időben csakis a kirándulások tarthatják fenn.

Vajha fővárosunk csak egy kis német város kedélyességét, eleven életét is elérhetné e nyár alatt a kiránduló csoportok mozgalmá által. Vajha a komoly sport a társadalomba e kirándulásokon át találna meg útját.

Nuszbaumer Ede.

A „Budapesti Torna-club“ disztornája.

(1888. márcz. 10-én.)

Rövid pár év alatt olyan jó hírnevet szerzett magának e fővárosi legfiatalabb tornaegylet, hogy disztornázását várva vártuk. Várakozásunkat a legjobban kielégítette a minden ízében sikerült ünnepély.

A disztornázás előtt, miután a tornászok négyes sorban telállottak, dr. Pálffy Ferencz egyleti alelnök hosszabb lendületes beszédben emlékezett meg a magyar tornázás megalapítójáról, Matolay Elekről, kinek arcképét az egylet a mai napon függesztette fel egyleti helyiségében. Különösen szépen fejtegette Pálffy a tornázásnak fontosságát magyar nemzeti szempontból. Rámutatván őseink harci erényeire, lelkesített a testi

*) A legnagyobb örömmel vesszük a legcsekélyebbnek hírt is.

erő és ügyességnek a tornázás általi kifejtésére. A közönség a lelkesen elmondott beszéd után eljenzésbe tört ki.

A szabadgyakorlatokat vezényelte most Szafka Manó egyleti művezető. A gyakorlatokban 30 tag vett részt. Több el sem fért volna a közönség által szűkre hagyott téren. A rohamállással párosított karlendítések és lökések igen szép képet nyújtottak. A kivitel hibátlanul szabatos volt. — Meg kell itt említenem, hogy az egyleti egyenruha izléses volta mindenkit meglepett. A tornaclub ugyanis szakított a hagyományos piros tornainggel és fehér trikóinget fogadott el rövid ujjal.

A csapat tornázás három csapatban a következő szereken folyt be:

I. csapat. Magas korláton, előtornász Szafka Manó. II. csapat. Ló hosszában, előtornász Ruh Géza. III. csapat. Magasugrás, előtornász Kolacskovszky Szilárd.

Mondani sem kell, hogy itt is mint mindenütt az első csapat kötötte le a nézők figyelmét, de igen szép gyakorlatokat láttunk jó tartással kivéve a második csapatban is.

A mintacsapat a széltében felállított lovon a művezető előtornázása mellett átugrásokat végzett. Gondolható, hogy egy jó híru és valóban erős és ügyes tornászokból álló egylet mintacsapatának gyakorlatai közt sok oly gyakorlat lesz, melyet a laikus közönség, vagy a rossz szemmel néző kritikus merész mutatványnak tarthat, de azért teljes dicséretet érdemel a műértő előtt. Így volt itt is sok valóban nehéz gyakorlat, mely azonban oly könnyedén és biztosan volt végbe véve, hogy veszedelmesnek egyik sem, még az ugynevezett „halálugrás“ sem tűnt fel.

A versenytornázás súlydobásban, (12 klg. vasgolyó, deszka táv 2.50 m.) magasugrásban, (deszka táv 1.20 m. deszka magasság 10 cm.) és kötélfüggeszkedésben történt a következő szabályok mellett:

I. A súlydobás egy karral, állásból történik; ki a nádat ugyanegy magasságban 2-szer egymásután leüti, kiáll.

2 méteren fölül minden 10 ctm. egy pont. — A deszkáról való lelépés, közvetlen dobás után, érvényteleníti a dobást.

II. A magasugrás tetszés szerinti lábbal történhetik; ki a nádat 2-szer egymásután ugyanegy magasságban leüti, talpával érinti, vagy leugrásnál elesik, kiáll. — Hibás rohamnál a deszka érintése, ugrásnak vétetik.

1 méter magasságon felül minden 10 cm. egy pont; 1.50 m. magasságon felül minden 5 cm. egy pont.

III. A kötélfüggeszkedés felfelé történik, lefelé mászni is szabad.

4 méteren felül minden mtr. egy pont; ha a versenyző azonban a kötelet végig függeszkedte, lemászhat a 4. méterig, honnan a függélyezést fölfelé folytathatja.

Kötélhossz 9 méter.

Az összes verseny pontjai összegeztetnek, a legmagasabb pontszám az első, az utána következő a második díjat nyeri. Egyenlő pontszám esetében a testtartás mérvadó az elsőbbségre.

A versenybíróság: Szafka Manó, Ruh Géza, Brooser Mór urakból alakult. Versenyeztek Szögy — Schwarzmayer és Gerencsér. A dobásban Szögy 2.90 mt. Gerencsér 2.80 mt. Schwarzmayer 2.75 mt. dobott át. A magasugrásban Schwarzmayer 1.50 mt. Gerencsér 1.55 mt. Szögy 1.65 mt. ugrott át. A kötélmászásban a fenti szabály szerint Schwarzmayer 11 Gerencsér és Szögy 10—10 pontot érdemeltek ki. Az első győztes Szögy lett (23 ponttal) a második Gerencsér (21 ponttal). — A versenyzők különösen a kötél-

mászásban tünnek ki, bár a magasba dobás is elég jó eredmény.

Az iskolatornázást a nyújtón bemutatott fokozatosan egybeállított 60 gyakorlat képezte. Különösen kitűntek e tornázásban a következők: Varga Pál, Perger Ignác, dr. Perger Ferencz, Mészáros Ferencz, Ruh Géza, dr. Hauser Adorján, Gerencsér Dezső Schwarzmayer és a művezető Szafka Manó. — A gyakorlatok közt, meg kell említenem, hogy a legnehezebb mérlegek (Szafka az alsó melsőt csinálta, és a hátsót egy karon) és az óriási körök is a legbiztosabban lettek kivíve, úgy hogy a laikus néző előtt könnyűeknek is tűnhettek fel.

A díjak kiosztása után a tagok társas vacsorára gyűltek egybe.

A dísztornázás sikere örömmel tölt bennünket el, mert benne fővárosunk sportjának emelkedését látjuk. Kedvet, kitartást kívánunk a tornaclubnak ezutáni működéséhez. — ö.

Sportkönyvtár berendezésére vállalkozik a kiadó-hivatal.

Bécsi athleta-versenyek.

— 1888. május hó 13-kán d. u. 3 órakor. —

I. Amateurök versenye.

1. Bajnoki verseny-futás. Táv. 100 yard = 91.4 met. Tiszteletdíj, aranyérem bajnoki címmel a győztesnek, ezüstérem a 2-iknak. Tét 5 frt.

2. Bajnoki verseny-futás. Táv. 1 angol mértf. = 1609 met. Tiszteletdíj, aranyérem bajnoki címmel győztesnek, ezüstérem a 2-iknak. Tét 5 frt.

3. Bajnoki verseny-járás. Táv. 1609 met. Tiszteletdíj, aranyérem bajnoki címmel az elsőnek, ezüstérem a másodiknak. Tét 5 frt.

4. Akadály-verseny. Táv. körülbelül 500 met. 15—20 különböző akadályal. Tiszteletdíj és aranyérem az elsőnek, ezüstérem a másodiknak, az akadályok a verseny előtt negyed órával láthatók meg. Tét 5 frt.

5. Bajnoki magas-ugrás. Tiszteletdíj és aranyérem bajnoki címmel a győztesnek, ezüstérem a másodiknak. Tét 5 frt.

6. Bajnoki távol-ugrás. Tiszteletdíj és aranyérem a győztesnek, ezüstérem a másodiknak. Tét 5 frt.

7. Futás hátrafelé. Táv. 150 m. Tiszteletdíj az elsőnek és másodiknak. Tét 3 frt.

II. Professionista versenye.

1. Bajnoki sik-verseny. Táv. 201 meter (220 yard) elsőnek 50 frt és bajnoki cím, másodiknak 25 frt, harmadiknak 10 frt. Tét 1 frt.

2. Bajnoki sik-verseny. Táv. 1609 m. Díj: elsőnek 50 frt és bajnoki cím, másodiknak 25 frt, harmadiknak 10 frt. Tét 1 frt.

3. Bajnoki verseny-járás. Táv. 1609 m. Díj; elsőnek 30 frt és bajnoki cím, másodiknak 20 frt, harmadiknak 10 frt. Tét 1 frt.

4. Akadály-verseny. Körülbelül 500 m. táv. 15—20 különböző akadályal. Díj: elsőnek 30 frt, másodiknak 20 frt, harmadiknak 15 frt, negyediknek 10 frt, ötödiknek 5 frt. Tét 1 frt. Az akadályok a verseny kezdete előtt negyed órával láthatók meg.

5. Három lábón való verseny. Táv. 200 m. az első párnak 30 frt, a másodiknak 20 frt, a harmadiknak 10 frt. Tét 1 frt.

6. Zsák-futás. Táv. 91.4 m. Díj: 20 frt az elsőnek, 5 frt a másodiknak. Tét 1 frt.

Nevezési zárnap május 4-én déli 12 órakor.

Jelentkezések az „Allgemeine Sport Zeitung“-hoz Wien, I., Elisabethstrasse 15. küldendő.

Közelebbi meghatározások és szabályok később tétetnek közzé.

X Sigmund Józsefnek mai számunkban foglalt hirdetésére fölhívjuk olvasóink figyelmét.

Egy kis kritika.

Alábbi levelet egy kitűnő sport férfiútól vettük, közöljük azt egész terjedelmében, megjegyzéseinket azonban majd csak a legközelebbi saison alkalmával teszszük meg reá, a midőn a felvilágosítások és útbaigazítások a korcsolya-sport hasznára inkább válhatnak.

Tisztelt Szerkesztőség!

Azon körülmény, hogy a „Budapesti korcsolyázó-egylet“ által az elmúlt télen hirdettet, de meg nem tartott országos korcsolyázó verseny programja a „Herkules“ utolsó számában mint minta-program lett bemutatva, néhány megjegyzés tételére indít, mert nem hiszem — és velem együtt talán többen is, — hogy az ügynek javára válnék, ha ama program hazai korcsolyázó egyleteink részéről alkalomadtán csakugyan mintául vétetnék.

Bizonyára sokakban megütközést fog kelteni, hogy a „Herkules“ mintaszerűnek állít oda egy olyan versenyprogramot, melyben pénz-dijakról van szó;*) nem mindenki fog visszaemlékezhetni arra, hogy az egylet válaszmánya utólag kihirdette, miszerint a díjak nem pénzben, hanem megfelelő értékű emléktárgyakban fognak kiadni és hogy ezen határozatot a „Herkules“ annak idején (jan. 31-i számában) annak érdeme szerint is méltatta.

De eltekintve ettől, a program és a verseny-szabályok többi pontjai ellen is számos oly kifogást lehet tenni, a melyeknél fogva — szerény nézetem szerint — nem lehet azt mintaszerűnek nevezni.

Ami legelőbb a síkversenyekre vonatkozó részlet illeti, úgy szóljanak ahhoz nálammal hivatottabbak; különben nem is hiszem, hogy itt nézeteltérés más fölött támadhatna, mint azon, hogy a holt versenyt új futam által eldönteni helyesebb-e, mint az egyidőben beérkezők közül a külső oldalon haladót tekinteni elsőnek.

Annál több szó férhet a műkorcsolyázási programhoz. Az első, ami itt szemünkbe tűnik, az előirt iskolagyakorlatok sokasága. Teljesen osztom ugyan a tisztelt szerkesztőségnek azon már többször kifejtett nézetét, hogy bizonyos előirt gyakorlatok bemutatását okvetlenül meg kell kívánni a versenyzőktől és inkább mellőzendőnek vélem az öt lepecsételt példányban magyarozott külön alakzatnak bemutatását, a melynek csak ott lehet jogosultsága, ahol — mint Bécsben az 1882. évi nemzetközi versenyénél — a legsikerültebb új alakzatra külön díj tűzetik ki, de 23 iskolagyakorlat és ezek alosztályai, az mégis sok! Bécsben, az iskola-korcsolyázás hazájában helyén lehet, de nálunk Magyarországon, hol a fele az elősorolt gyakorlatoknak is elég magas kívánalmakat támaszt műkorcsolyázóinkkal szemben, csak arra szolgálhat, hogy azokat elriaszsa a versenyre való jelentkezéstől. Iskolagyakorlatok ily hosszú sorozata a közönséget is csak untathatja, még pedig jó hosszú ideig; saját tapasztalásból mond-

*) A még január hóban kiszedett programban az utólag történt változtatás a corrector elnézéséből maradt benn.
Szerk.

hatom, hogy az összes gyakorlatoknak végig próbálása — közbe egyet sem pihenve — több mint egy negyed órát vesz igénybe; ha tehát három versenyző van jelen, akkor bizvást feltehetjük, hogy legalább is egy óra telik bele, mire feladatukat valamennyien elvégezték.*)

A versenyszabályokban továbbá hiába keresünk arra nézve felvilágosítást, hogy a versenyző, ha egy gyakorlatot bevégezt, félre álljon és várjon-e, míg a többiek is bemutatták ugyanazt, vagy pedig minden egyes versenyző az összes gyakorlatok sorozatát végig csinálja-e, mielőtt helyét átengedi társának? Utóbbi mód lett választva a budai I. ker. polgári kör tavalyi versenyén, de nem óhajtanám, hogy ez nálunk szokásba jöjjön, mert abban talán neki sem fog kétkedni, hogy az első mód szerint, hol minden egyes gyakorlat különvételük és először az egyik, azután a második, harmadik stb. versenyző által mutatattik be, lesz a versenybíráknak legjobban lehetővé téve az összehasonlítás és pointirozás. A pointirozás szükséges avagy nem szükséges voltáról támadhatnak itt nézeteltérések; részemről fel akarom tenni a „budapesti korcsolyázó egyesület“ intéző férfairól, hogy egy versenyenél, melyben az előirt gyakorlatoknak oly nagy szerepet juttattak, nem kívánták mellőzni a pointirozás rendszerét.

A versenyszabályok azon pontjánál, mely azt mondja, hogy „minden egyes alakot háromszor kell ismételni,“ kétség támadhat az iránt, hogy ez csakugyan úgy értendő-e, hogy pl. a hármast előre kifelé kezdve háromszor jobbra és háromszor balra kell végezni. Voltak, akik úgy vélekedtek, hogy hiszen így hatszor ismételtetik a gyakorlat, tehát elég ha kétszer az egyik és egyszer (!) a másik lábon csináljuk a hármast.

Ilyenmő félremagyarázásoknak eleje vétetnék, ha a szabályzat idevágó pontja így hangzanék: „minden egyes alakot az a) és b) alosztályokat is befoglalva úgy a jobb mint a bal lábon is háromszor kell ismétetni...“

Azon szakasz pedig, mely azt mondja, hogy „a díj megszavazásánál nagy súly fektetettik az alakok nagyságára és szépségére, valamint a testtartás fesztelenségére,“ helyesebben így volna irandó: „a díj megszavazásánál nagy súly fektetettik az alakok nagyságára és szabályos voltára,**) valamint a testtartás és mozdulatok szépségére és fesztelenségére.“

Ezen inkább általános észrevételek után sorra vizsgálva az előirt gyakorlatokat, mindjárt meg kell akadnunk azok másodikán, mely így hangzik: „ív előre kifelé — élváltással,“ szintugy az 5-ik: „ív hátra kifelé — élváltással.“ Azt hiszem, itt az „élváltás“ szó tulajdonkép „átlépés“ akar lenni, mert hiszen az élváltással helyben végezve, „nyolczast egy lábon“ ad, avval pedig 18. és 19. alatt újra találkozunk. — Továbbá a 22. és 23. pontban foglalt „hurok — kigývonal — hurok“ — vulgo paragrafus — nevezetű gyakorlatnál csak a következetesség kívánja, hogy azt amint egyik lábon kifelé kezdve végeztük, úgy — hasonlóan az előbbi gyakorlatokhoz — a másik lábon is befelé kezdjük. Volt alkalmam többeknek azon

*) A bécsi nemzetközi verseny alkalmával a programmn ezen részét a verseny napjának délelőttjén, szűkebb körben bonyolították le.

***) Pl. a hármaspál ügyelni kellene arra, hogy az azt alkotó két ív egyenlő hosszú legyen; mert rendszerint nagyon könnyen bele esünk abba a hibába, — a gyakorlat kivitelének könnyítése céljából — hogy mindjárt az indulás után fordulunk meg és a második ívet annál hosszabbra nyújtjuk.

véleményét hallani, hogy a befelé kezdett „paragrafus“ nincs megkívánva és igazat is adhat nekik a betű. A versenyszabályok azonban, a melyek először is legyenek helyesen megállapítva, másodsorú legyenek világosak és minden kételyt kizáróan mondják azt, a hová czéloznak!

Midőn már egész az aprólékoskodásig ment hosszadalmasságomért elnézését kérem, maradtam stb.

Egy műkorcsolyázó.

A „Herkules“ előfizetési ára negyedévre 1 frt.

Testgyakorló egyesületeink ismertetése.

III.

A kolozsvári atletikai club.

Ez év elején tartott közgyűlésén az előző évben történekről az alábbiakban adott számot az igazgatóság, mely élén br. Jósika Lajossal, érdeműs elnökével, elismerésre méltó tevékenységet fejtett ki, a testgyakorlati ügy elterjedése érdekében.

A gyűlést a club kiváló elnöke br. Jósika Lajos cs. kir. kamarás és v. b. titkos tanácsos vezette, ki a társadalmi életre és az ifjuságnak irányt adó monumentális beszédet is tartott. A gyűlésen 70 club tag volt jelen. A felolvasott vál. jelentés szerint 361 tagja van a clubnak. A lefolyt évben újonnan belépettek száma 108. Gyakorlatokat 3 téli hónapban át 198 nap tartott a club 3818 résztvevő mellett átlag 20 tag gyakorolt naponként. Házi viadalt kettőt rendezett. Nyilvános viadalt szintén kettőt, gazdag programmal. Ebben a távolugrásban 590 cmt. távolságot ért el Gáll Simon bajnok jelölt. Egyik viadalát Maros-Vásárhelyen rendezte. Gyalogversenyt hármat rendezett. Kettőt a kezdőknek, ezek egyikén 25 klm. távolságnál 6 p. 15 mp. kilométerenkinti jó eredményt ért el Wirtzfeld Mór. A bajnoki versenygyaloglason Kolozsvártól Maros-Vásárhelyig Kolosváry János Erdély bajnok gyaloglója a 104 kméteres pályát 15 óra 2 p. alatt tette meg. Kirándulásokról szép eredményt tár el az évi jelentés. A kirándulások gyalog és kerékpáron majdnem mindennapias a club tagok közt nyáron. Legkiválóbb Borbély György bajnok gyalog kirándulása Kolozsvártól a lomniczi csúcsig és vissza, melyben 2000 klméternél többet tett meg, 23 megyén és 258 városon és falun ment át. A velocipedre csak ez évben ültek fel a tagok; 117 és 854 km. távolság a legnagyobb, mit gépen tettek. A club a humanus intézeteket is támogatta. A nőegyletnek jüvedelmező népünnepet rendezett, az önk. tüzoltó egyesületben pedig a tagok nagyobb része működő tag. Ő Felsője kolozsvári látogatása alkalmával a rendfentartásban működött közre a club. Becsületbirósága négy ügyben tárgyalt és hozott ítéletet vagy határozatot, irányító tanácsadással pedig sok esetben szolgált. 260 frtra menő versenyérmeket osztott szét a club versenyein győző tagok között. Rendezett korcsolyaversenyt is a club.

Választmány 13 gyűlést tartott, 104 ügyet intézett el. Alaptőkéje a clubnak 300 frt. Vagyona 620 frt. Bevételek a lefolyt évben 877 frt 42 kr. Kiadása 776 frt 50 kr volt. Rendes kiadásait 2 és 4 frt tagsági díjaiból fedezi. Adóssága nincsen. Választmány indítványára ifju báró Szentkereszt Zsigmond, a marosvásárhelyi torna-egylet elnöke, azért az odaadó és ügybuzgó működésért, melyet a testgyakorlatok ügyei körül általában, és a club őszi versenyek érdekében oly

fényes sikerrel kifejtett, örökös tiszteletbeli tagnak választotta. A választmány fele része választás alá esván, választmányi tagoknak megválasztott báró Jósika Gábor, dr. Haller Károly, Albach Géza polgármester, báró Bánffy Kázmér, Kolosváry János, dr. Rózsahegyi Aladár, Bartha Gergely. Számvizsgálókul: Benke Ferencz, Stampa Keresztély, Donogány Zakariás.

Fénypontját képezte a gyűlésnek az elnök zárbeszéde, melyet búcsúja hatyudalaként intézett a club tagokhoz, miután nem sok idő múlva elköltözni szándékozik a városról. Míg azonban Kolozsvárt lesz, s míg a club elnököt talál, az elnöki tisztet megtartja. A gyűlés minden tagját fájdalmasan érintette az elválás gondolata, oly bensőségletes az a szeretet, melylyel elnökük iránt viseltettek, ki nem csak elnöki, de atyai gondoskodással vezette be a gentlemani erényeket az ifjuság lelkébe.

Hosszas beszédjében kanonszerű programját fejtette ki annak, hogy mi a gentleman fogalma. Ő maga is nemes, nagy arisztokrata, de arisztokrata társadalmi téren. Az atletikai cluboknak az a feladata, az kell, hogy legyen a princípiuma, hogy gentlemanokat neveljen, hogy a test erősítésével a lélek nemesítésére befolyjon, hogy a haza és a király védelmének kötelességeit teljesíteni tudja, hogy a társadalmi életben önuralmat, a gyöngébbek iránt előzékenységet tudjon tanusítani.

A méltó beszédre méltóan felelt Felméri Lajos dr. egyetemi tanár, kifejezván, hogy az elnök ő nagyméltósága demokrata lett, hogy közénk leszálljon és bennünket arisztokratákká tegyen, a szellem arisztokratáivá.

Mindkét beszédet többször szakította félbe a feszült figyelemmel hallgató gyűlés helyeslőleg éljenző vihara, s miután e két gyönyörű beszéd sokkal felül emelkedik e gyűlés szűk körén, egyhangulag elhatározott, hogy szószerint vétetik az be a jegyzőkönyvbe s ezzel drága örökségképen a club közelebről megjelenő évkönyvében a tagoknak átadatik. Megható volt a jelenet, hogy midőn az elnök a hazáról és a király iránti kötelességekről adta a leczkeszerű magyarázatot, úgy az elnök, valamint a hallgatóság felállással és éljenzéssel adott kifejezést érzelmeinek.

IV.

Ó-becsei Kerékpár Egyesület.

Nem fog talán e lap olvasói előtt érdektelen lenni, ha a bácskai sport-egyletek egyik legifjabbjáról — a tek. szerkesztő úr engedelmével — néhány sorban megemlékezünk. Ez egylet az Ó-becsei Kerékpár Egyesület. Fennállásának csak juniusból lesz egy éve, de azért már igen szép sikerrel és számos taggal dicsekedhetik. — Az ideig, míg egyletünk alapszabályai a miniszterium által megerősítésre vártak, ideiglenes tisztikar működött; de a megerősített alapszabályok megérkezése után azonnal közgyűlés hivatott egybe, melyen a tisztikar következőleg alakult meg: elnök: Szegő Fülöp Adolf, alelnök: ifj. Jovánovics György, kapitány: br. Jovics Sándor, titkár: ifj. Tripolszky Béla, pénztáros: Bogdanovits György, ki pár hét előtt, elfoglaltsága miatt lemondván tisztéről, helyébe Fárász József választott meg. A választmány áll 4 rendes és 2 pótagból. — jelenleg a titkári állás üres, reméljük azonban, hogy a közgyűlés azt mibamar betöltendő. — Az alapszabályok értelmében vannak az egyletnek alapító, rendes és pártoló tagjai. Alapító tag van 26, kiknek évi tagdíjuk nincs, hanem egyszer s mindenkorra 12 frtot fizetnek. Rendes tag van 36, 3 frt beiratási és

4 frt. tagsági díj mellett. Pártoló tag 11 van, kik évenként 4 frtot fizetnek.

Pártoló tagokban még szűkölködünk, reméljük azonban, hogy tavasz nyíltával községünk művelt közönsége, látva az egylet életre valóságát, nagyobb számmal és tömegesen fog pártoló tagul jelentkezni. Nem lesz érdektelen fölemlíteni, hogy az egyletnek magának 2 kerékpárja van, tagjai közül pedig 8-nak.

Egyletünk igen szép, két tágas szobából álló helyiséggel bir a községi nagyvendéglő első emeletén a díszterem tőszomszédságában, mely nagy terem téli idény alatt egyszersmind gyakorló-térel is használtatik. E helyiségben az egylet hetenkint kétszer összejöveleket tart, időközönként pedig társas vacsorával estélyeket.

Egyletünk a kerékpározáson kívül a sport minden ágát felölelni határozta el, s azért a téli idény alatt torna gyakorlatokat tart és vívőiskolákat állít föl saját helyiségeiben, nyáron pedig szereken való tornaszatban és csolnakázásban foglalkoztatja tagjait a kerékpározás mellett. Gyakorló-térel a kerékpározásra igen czélszerű és tág helyiséggel bir egyletünk a községi sétatéren (liget) a löegylet szomszédságában, mely teret, a minden jót és nemes pártoló községünk képviselő-testülete 5 évre az egyletnek engedett át, miért ez úton is köszönetünket tejezzük ki. E tér fákkal környezett és így a nap heve ellen megvédett helyen fekszik. Bekerítettése és a czélnak megfelelővé tétele márczius hóban munkába fog vétetni. A terv már kész és ha az teljesen kivitetik, úgy azt hiszem öndicséret nélkül elmondhatjuk, hogy párját ritkító gyakorlótérrel fogunk birni. Reméljük is, hogy a sport egyletek kirándulásai alkalmával útiterveikben Ó-Becsét is állomásai közé fogják sorozni. Nem hagyhatom végül megemlégetlenül, hogy egyletünk ily gyors felvirágzását kiválólag buzgó elnökünknek és tevékeny választmányunknak köszönhetjük. Kívánjuk is, hogy minden törekvésüket siker koronázza!

— s. —

A „Herkules“ előbbi évfolyamaiból még néhány teljes példány szerkesztőségünk útján megszerezhető, még pedig a következő áron:

A „Herkules“	1884-iki egész évfolyama	6 frt
„	1885-iki „	8 „
„	1886-iki „	8 „
„	1887-iki „	8 „

A bécsi velociped verseny sorozata.

— Május 31. —

1. Kezdők versenye. Nyitva oly osztrák-magyar amateur velocipedező részére, ki 1887. jan. 1-e után kezdett tanulni. Táv 1000 mét. Tét 2 frt. Nagy ezüst érem az elsőnek, kis ezüst érem a másodiknak.

2. Ausztria két kerekű velociped bajnoki versenye. Nyitva minden amateur velocipedzőnek. Táv: 2000 méter. Tét 5 frt. Győztes kapja a czimet: „Ausztria velociped bajnoka rövid távolságra 1888. évben“ és arany érmet.

3. Ausztria három kerekű velociped bajnoki versenye. Nyitva minden amateurnek. Táv 2000. Tét 5 frt. Győztes kapja a bajnoki czimet és arany érmet.

4. Juniorok versenye. Nyitva oly amateurök részére, kik még első díjat nyilvános versenyben nem

nyertek. Táv 2000 méter. Tét 3 frt. Elsőnek nagy, másodiknak kis ezüst érem.

5. Kétkerekű biztonsági gépen való verseny. Nyitva minden amateurnek. Táv 3000 m. Tét 3 frt. Elsőnek arany, másodiknak ezüst érem.

6. Handicap. Nyitva minden amateurnek. Táv 2000 m. Tét 3 frt. Elsőnek arany, másodiknak ezüst érem.

7. Két üléses gépen való verseny. „Nagy Bécsi Vándordíj.” Nyitva minden műkedvelőnek. Táv 2000 m. Tét 10 frt gépenként. A győztes párnak két arany érem. A vándordíj, — 300 frt értékben, — akkor válik tulajdonává a clubnak melynek tagjai győznek, ha egymásután két évben, vagy megszakítás-sal háromszor megnyerték.

8. Szövetségi verseny. (Proposítói legközelebb fognak meghozatni).

9. Tíz kilométeres verseny. Nyitva minden amateurnek. Tét 5 frt. Elsőnek arany, nagy ezüst a másodiknak és kis ezüst a harmadiknak. Ha az első a távot 19 percen belül teszi meg 300 frtos értékű tiszteletdíjat is nyer.

Nevezési zárnapp minden verseny számra május hó 23. déli 12 óra.

A legújabb recordok!

Amerikából távirati úton kaptunk ismét értesítést egy 6 napig és 6 éjjel tartandó versenygyaloglás*) bámulatos eredményéről, melyet nem mulaszthatunk el a Herkules t. olvasóinak tudtára adni. E versenyre több mint 20 versenyző jelentkezett; de a hatodik nap végén csakis a győztes James Albert gyalogolt; a többi kiállott. A győztes ezen gyaloglásával nemcsak új világrecordot teremtett, hanem bebizonyította, hogy a folytonos training által az embert a munkaképesség oly fokára lehet hozni, melyhez hasonló semmiféle más állatnál nem ismeretes. Az eddigi legkitünőbb 6 napos record Fitzgerald 610 ang. mfd 981'49 kilométer volt. Már ezen járás alkalmával minden órában 6'8 kilométert kellett megtenni és pedig 6 napon és 6 éjen át! Hol marad a pihenés és hol az alvás? fogja mindenki kérdezni. Nos hát a legújabb versenynél James Albert az összes 6 nap és 6 éjjelből csak 19 órát és 20 percet fordított pihenésre, alvásra, evésre, fürdésre és ruhaváltásra! És az emberi képesség és akaraterő eme non-plusultráját még bámulatosabbá teszi az a körülmény, hogy 621³/₄ ang. mfd = 1000 kilométert hagyott hátra! Ha tehát levonjuk a tényleges időből a pihenésre fordított órákat, látjuk hogy James Albert 6 napon és 6 éjen keresztül minden egyes órában éppen 8 kilométert hagyott hátra!

*) Nem tévesztendő szem előtt, hogy ezen 6 napig tartó versenyek mindig úgynevezett „Go as-you-please”-versenyek (vagyis „a hogy tetszik-járás”), hol a versenyző szabadságában áll, mindenféle járási módokat alkalmazni. Tehát bármikor elkezdhet futni is; sokáig úgyse bírja! Hanem van egy bizonyos járási mód, melyet hajdan, midőn még az Athletikai club a szép Nemzeti Lovarda porondján trainiroztatta lelkesült tagjai, „poroszkálás”-nak nevezünk el. Ezt a járási módot nem mondhatja senkise „tisztá gyaloglás”-nak és kellőleg trainirozva hosszú távolságokra igen előnyös.

Ez soha el nem ért eredmény! És kik gyaloglással foglalkoznak hazai sporttársaim közül, kellőleg fogják méltányolni tudni e bámulatos eredményt; mert tapasztalásból fogják tudni, mit tesz az csak 2—3 napon át 12 órát oly módon gyalogolni, hogy óránként 8 klm. eredményezzen. Hogy a kifejlődés mily magas fokán áll Amerikában a gyaloglás sportja, bizonyítja az a körülmény, hogy még következő 9 versenyző hagyott hátra több mint 500 mfdet: Herty (582 mfd), Güerrero (564), Hart (546), Golden (538), Moore (531), Strokel (526), és Nozemac (525).

De egyszersmint jellemző az amerikai publikum sportszelleme, mely 23000 dollárt eredményezett! Ebből kapott a győztes 5313 doll., Herty 2696, Güerrero 1294, Hart 862, Golden 647, Moore 431, Strokel 323 és Noremac 215 dollárt.

De mindamellett még nem értük el a hatásképesség tetőpontját; mert rögtön a nagyszerű eredmény kihirdetése után Charles Rowell ismert veterán gyalogló nyilvánosan kihivta James Albertet egy ugyancsak 6 napig tartó versenyre! Ez aztán sportszellem; mi meddig fogunk még a Budapest—kolozsvári verseny létesítésén gondolkodni?...

Ezzel kapcsolatban akarom fölemlíteni W. Nolan gyaloglását*) ki egy Henry Watts társával kivitt 50 óráig tartó match-ben 182¹/₄ angol mérföld = 293'24 kilom. hagyott hátra, míg ellenfele 175¹/₄ mfd = 281'97 kilométerre vitte. A győztes tehát pihenés nélkül minden órában 5865 métert tett meg!

Schwanda Gusztáv.

KÜLÖNFÉLÉK.

Kérelem és figyelmeztetés!

Azon t. olvasóinkat, kik még előfizetésüket nem küldötték be, tisztelettel kérjük az előfizetési ár (negyedévre 1 frt) sürgős beküldésére, hogy a lap expedálásában semmi fennakadás se álljon be.

Mutatványszámokkal szívesen szolgálunk.

Elmaradt példányok reclamációja a kiadóhivatalhoz (Borz-utca 9. sz. II. emelet) intézendő.

A hamburgi nemzetközi regatta ez idén nemcsak hogy el fogja érni az eddigi szép eredményeket, sőt ez idén még érdekesebbnek is ígérkezik, a német és angol csónakászok mellett valószínűleg meg fognak jelenni a dánok is.

A selmeczbányai athleta-club e hó 17-én tartotta nyilvános versenyét a Városi Vigado nagy termében. A dr. Schwarz Ottó akad. tanár elnöklete alatt működött választmány kiváló gondot fordított a versenyre s igyekezete nem is volt eredménytelen. A közönség mindvégig növekvő érdeklődéssel s tetszéssel kísérte a productiókat, melyek új meg új meglepetést hoztak számukra. A versenydíjat a versenyzők Herman Melanie, Vagner Ilona, Vankovits Vilma, Liszkay Ida kisasszonyok kezéből vették méltó jutalmúl.

*) Tiszta gyaloglás szigorúan ellenőrizve.

A keszthelyi csónakázó-egylet f. hó 11-én tartotta meg tavaszi tisztújító közgyűlését, melyen elnöknek újból dr. Csanády Gusztáv, alelnöknek Cseszvári Miklós, hajóparancsnoknak Kiss József, pénztárnoknak Csirke Iván, jegyzőnek Sparszam Pál választott meg.

A nagyváradai tornaegylet a jövő hó folyamán működési terét a városligeti Döry szigetre. Az egylet, hogy itt legyen a nyári tornahelyiség, hol a versenyeket a nap bármelyik órájában, díjtalanul használhassák mindazok, kiket az egylet tornázástól csak az elfoglaltatás tart vissza.

A szabadkai tornaegylet e hó 15-re hirdetett közgyűlése nem volt megtartható, mivel az alapszabály szerinti számmal nem jelentek meg a tagok, a legközelebbi közgyűlés, mint bennünket Vermes Lajos az egylet alelnöke rövid úton értesített, tekintet nélkül a a megjelenő tagok számára április hó 2-án fog megtartatni.

Egy nap alatt 122 angol mértföldet begyalogolni. Londonban mult hóban egy felette érdekes marsch volt valami Scott Joe és Hibberd Jack közt. A feltétel ez volt: gyaloglással ki tesz meg nagyobb távolságot 24 óra alatt, a verseny kezdete egyik nap déli 12 órájában van s tart a következő nap déli 12 óráig. Az első 12 órában Scott megtett $66\frac{1}{10}$ és Hibberd $57\frac{3}{10}$ angol mértföldet; a verseny végével Scott 122 angol mértföldet gyalogolt be (196 kilom. több mint 26 postamérföld!), ellenfele csak 92 ang. mértföldet 147 kilométert tudott tudott csak behozni. Scott 23 óra $54\frac{1}{2}$ percig gyalogolt.

Sport-egyenruházati kellékek raktára.

Tricot-ingek és harisnyák

mindenféle színben és alakban, az athleta, veloczipéd, torna, vivó, korcsolyázó, vadászó, lovagló, turista stb. sport üzői számára.

Testgyakorló és sportegyletek egyenruházati kellékel megrendelés szerint készítettnek egy színben, vagy csikoson.

Sportverseny sapkák, verseny- és training ingek, torna-cipők, verseny-nadrágok, sport-övek, sport szövetek, vadász-harisnyák, vadász-mellények.

Az iskolai tornázás egyenruházati cikkei
a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árak mellett kaphatók

SIGMUND JÓZSEF

vászon, kész fehérenemű-, szövött és rövidáru-raktárában,

Budapest, IV., városház-utca 2-4. szám.
Kivánatra mintákkal és árjegyzékkel postafordultával és bérmentve szolgálok. 4-22

Dr. Jaeger Gusztáv normál alsóruházatának, valamint a családi életben használatban levő vászon-, kész fehérenemű-, szövött- és rövidáru raktára.

Az aradi tornaegylet mult hó 26-án tartotta még rendes közgyűlését. A megejtett választás eredménye ez: Elnök: dr. Robitsek Ágoston, alelnök dr. Sallai Béla, titkár-művető: Nagy Sándor, pénz- és szertárnok: Apor Gyula, ügyész: dr. Adler Lipót, orvos: dr. Schuszter Henrik, segéd-tanár: Lászka Lajos. Választmány: Avarffy Ferencz, Hász Sándor, Heinrich Sándor, Illmann Ottó, Moesz Károly, Martiny Gyula, Mészáros Lázár, Probszt Mihály, Kriván János, Sármezey Endre, dr. Steinitzer Pál, Telmányi Emil, Weiss Izidor, Winter Adolf, dr. Simon Ákos.

Amerika velocipedezői a mig az előző években messze elmaradtak angol versenytársaik mögött, jelenleg már büszkén mondhatják magukat az egész Európa velocipedezői felett győztesnek. Valami W. Rowe nevű amerikai, az angol bajnokkal Howellel legutóbb tartott versenyében nemcsak ezt játszva győzte le, de még az eddigi legjobb európai recordokat és egész 22 angol mértföldig túlszárnyalta. Adjuk az egyes távolságokra elért eredményt:

Angol mértf.	Amerikai.	Idő.	Angol.	Idő.
$\frac{1}{4}$	Rowe	0 p. $35\frac{1}{5}$ mp.	Furniwall	0 p. $37\frac{1}{5}$ mp.
$\frac{1}{2}$	"	1 : $12\frac{1}{5}$	Illston	1 : 14
$\frac{3}{4}$	"	1 : $50\frac{1}{5}$	Furniwall	1 : $53\frac{4}{5}$
1	"	2 : $29\frac{1}{5}$	"	2 : $32\frac{2}{5}$
2	"	5 : 11	Osmond	5 : $22\frac{1}{5}$
3	"	7 : $48\frac{4}{5}$	"	8 : $14\frac{2}{5}$
4	"	10 : $41\frac{2}{5}$	"	11 : $05\frac{2}{5}$
5	"	13 : $23\frac{4}{5}$	"	13 : 55
6	"	16 : $12\frac{1}{5}$	"	16 : $40\frac{2}{5}$
7	"	18 : 59	"	19 : $33\frac{4}{5}$
8	"	21 : $41\frac{2}{5}$	"	22 : $26\frac{1}{5}$
9	"	24 : $26\frac{2}{5}$	"	25 : $16\frac{4}{5}$
10	"	27 : $07\frac{1}{5}$	"	28 : $04\frac{3}{5}$
11	"	29 : $51\frac{3}{5}$	Dubois	30 : 55
12	"	32 : 35	"	33 : 41
13	"	35 : $18\frac{2}{5}$	"	36 : $32\frac{2}{5}$
14	"	38 : $01\frac{2}{5}$	"	39 : $24\frac{4}{5}$
15	"	40 : $41\frac{2}{5}$	"	42 : 20
16	"	43 : $26\frac{4}{5}$	"	45 : 10
17	"	46 : $14\frac{4}{5}$	"	48 : $03\frac{3}{5}$
18	"	48 : 58	"	50 : 52
19	"	51 : $40\frac{1}{5}$	"	53 : 40
20	"	54 : $25\frac{2}{5}$	"	56 : 28
21	"	57 : $07\frac{3}{5}$	"	59 : $15\frac{2}{5}$
22	"	59 : 46	"	1 ó. 02 : 01

Megjegyezzük még, hogy az velocipedezők körül csupán Dubois a professionista, a többi megnevezett három amateur.

Bécs evezős bajnokságaért ez évben először fognak az idén regattán küzdeni. A tiszteletdíjat és az érmet ezen verseny győztesének Hoffmann Lajos, ez időszertinti osztrák csónakozás bajnok ajánlotta fel. A verseny f. év június 22-én lesz, este a 23. és 24-iki nagy nemzetközi versenyek előversenyei befejezése után.

Albert az amerikai legutóbbi hat napon át tartó gyalog verseny győztese május hóban ismét részt fog venni egy New-Yorkban rendezendő, szintén hat napig tartó versenyben, lapunk mai számában Schwanda úr tollából ismeretett verseny lefolyásából igen érdekes sport eredményre lehet következtetni, a májusi küzdelmeknél. Nevezetesebb ellenfelei közül biztos indulókul vehetők Rowell és Littlewood két angol is.

Francziák és angolok harcza. Ha elgondoljuk azon folytonos vetélkedést és sokszor komoly harczt, melyet Anglia és Franciaország egymással szemben évszázadokon keresztül vittek, a legnagyobb érdeklődéssel várhatjuk azon harc kimenetelét, melyet valószínűleg a közel jövőben fognak vívni e két országcsónakászai. A párisi 8 evezős csónak-verseny győztese és az angol egyetemi 8 evezős csónak-verseny győztese lépnének ki a küzdőterre. Az egyetemektől még ily értelmű kihívásra a válasz nem érkezett meg. A világ legkitünőbb evezőinek ily összemérésre oly óriási eseményt képezne a világ összes sport köreiből, melyhez hasonlót nem egyhamar lehetne találni.

A világ sculler bajnoka. Roppant nagy érdeklődéssel találgatják a szakértők, vajjon az idén Londonban tartandó nemzetközi sculler evezős versenyben, mely ország fia lesz a győztes. Angliából Bubear és a fiatal Cerr vannak leginkább favorizálva, Amerikából Hanlau az exbajnok a legnagyobb valószínűség szerint győztes mellett át fog jönni még Teemer, Albert Hamm és Wallace Ross, Ausztráliából Peter Kempf és Tricekett. Hogy Beach már végleg felhagyott a sculler versenyekkel kétségtelenül, legtöbb reménye lehet Hanlounak a győzelemhez; bár nincs kizárva a meglepetés sem.

Anglia bajnoki versenye. Az 1888-ik év a csónakászok részére a kezdet után itélve igen szép és mozgalmasnak ígérkezik — Angliában. Még csak az év elején vagyunk s már is két igen érdekes versenyről vettünk hírt. Az egyik Ausztráliában tartatott a világ bajnokságáért Kemp Péter és Tom Clifford, mindkettő ausztraliai közt és Kemp könnyű győzelmével végződött; a másik pedig az angol Bubear György és az amerikai Wallace Ross közt volt a Themsén „Anglia bajnokságáért” folyt le. Az angolok legnagyobb sajnálatára s a szakértők meglepetésére Anglia büszkesége Bubear lett győzve Ross által, kit eddig csak 2-od vagy 3-ad rangú schuller evezősnek tekintettek. Győzelmét gyönyörű 40-es evező csapásainak s erős kitartásának köszönhetette. A tét mindkét részről 200 font sterling volt. Mult számunkban már említettük e verseny körül tett tapasztalatokat, mely megfejtí a váratlan eredményt.

Ökölvívás. Franciaországban Chantilly-ban jött össze az eddig győzhetetlen amerikai ökölvívó Sullivan J. és az angol bajnok Mitchell Ch. hogy az 1000 font Sterling betétnyi díjért egymással megküzdjenek. A verseny lefolyását a legnagyobb érdeklődéssel nézte végig ő nagy közönség, nem kevesebb mint 39 összemenelete tettek, s a verseny még sem dönt el. Az amerikai óriási termetével határozott fölényben volt a kisebb angol felett; kezdetben neki is jóslták a győzelmet, de az angol bámulatos szívóssággal küzdött tovább és tovább minden elesés után. Az első vér a 8-ik összemeneletnél folyt Sullivan szemé feletti sebből, később aztán mindketten több helyen vérzettek. A 39-ik összecsapás alatt a küzdők a térről eltávoztak, a versenyt a bíró eldöntetlennek mondta ki. Sullivan ezen váratlan mondhatni leveretését annak tulajdonítja, hogy az ötödik összecsapásnál, a bal karja annyira megsérült, hogy azt az egész küzdelem alatt többé nem használhatta s folyton egy kézzel küzdött. Valószínű, hogy az amerikai egy újabb matchet fog kívánni, nem hiszik azonban hogy Mitchell azt elfogadná, daczára annak, hogy legalább is az erkölcsi diadal az övé, mint ki Sullivannal szemben oly szépen helyt állt.

W. G. George és W. Cummings lapunk olvasói előtt is azt hiszem még emlékezetes két kitünő futók, ez évben sem vonulnak vissza a szép küzdelmektől, már is eltogadtak egy matchet egy angol mértföldnyi távon, külön-külön 100 font sterlingnyi tét mellett, s a nyáron még több nagyobb távolságokra is, nagy érdeklődéssel nézünk az eredmény elé.

„HERKULES NAPTÁR”

- Április 2. Szabadkai tornaegylet közgyűlése.
Május 4. Nevezési nap a bécsi athleta-versenyekre.
Május 13. A bécsi athleta-versenyek.
Május 13. Achilles S.-Egylet tavaszi viadalai. Nev. zárnap május 1.
Május 20. és 21. Nemzetközi velociped-verseny Grácban.
Május 25. Nevezési zárnap a bécsi Regattára.
Május 31. Velociped-verseny Bécsben.
Junius 23. és 24. Bécsi Regatta.
Szeptember 30. Velociped-verseny Bécsben.

Kiadják: **Porzolt testvérek.**

Csónak eladás.

- Egy négy evezős külvillás verseny (race) hajó evezővel együtt. Ára . . . . 150 frt.
Egy verseny (race) skiff evezővel együtt. Ára 100 frt.
Megkeresések a „Neptun” budapesti evezős egylethez (V. ker. Kis-Margit-sziget) intézendők.

1-2

Tartalom: Sport-kirándulások. Nuszbaumér Ede-től. — A „Budapesti Torna-club” díszturnája. — Bécsi athleta-versenyek. — Egy kis kritika. Egy műkoresolyázótól. — Testgyakorló egyesületeink ismertetése. — A bécsi velociped verseny sorozata. — A legújabb recordok. Schwanda Gusztáv-tól. — Különlélek. — Hirdetések.

A magy. kir. 1-ső honvéd kerület és a cs. k. 86. és 68-dik gyalogezredek tisztii egyenruházat szállítója.

A budapesti 1886-ki országos kiállítás „ERDEMI JELEL” * * * * * Triesti kiállítás ARANY ÉREM.

ROSENTHAL H.

BUDAPEST, Gizella-tér 1. sz. (Haas-féle palota).

Mindennemü **katonai és hivatalnoki szintugy egyleti**

EGYENRUHA ÉS HADI FELSZERELÉSEK GYÁRA

A nagyméltóságú m. k. honvédelmi, kereskedelmi és belügyminiszteriumok felszerelési szükséglet szállítója.

Gyár: Szondy-utca 53. sz.

A kinstári és közalapítványi erdőtisztek egyenruháinak a nagyméltóságú miniszterium által megbízott szállítója. 5-13